

Uddannelsesprogram

Klinisk Basisuddannelse:

- *Gastroenterologisk Afdeling, Aalborg
Universitetshospital*
- *Praksis*

2017

Godkendt den 01.09.2023 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for den kliniske basisuddannelse, opnås i det daglige arbejde på afdelingen og i praksis. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til de afdelinger/praksis som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen:

https://www.sst.dk/da/viden/Sundhedsvaesen/Uddannelse/Klinisk-basisuddannelse-for-laeger-_KBU_/Bekendtgoerelser-og-vejledninger

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

AMU: Almenmedicinsk uddannelseskoordinator

DYNAMU: Den yngre almenmedicinske uddannelseskoordinator

TBV: Tilstedeværelsesbagvagt

ATC: Akut og Traumecenter

AMA: Akut Modtage Afsnit

SKM: Skademodtagelse

MMV: Medicinsk Modtagevagt

Indholdsfortegnelse

Se.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Indledning	2
Forkortelser.....	2
Uddannelsesforløbets opbygning	4
1. Første ansættelse - Gastroenterologisk Afdeling, Aalborg Universitetssygehus.	5
1.1 Præsentation af afdelingen.....	5
1.1.1 Introduktion til afdelingen	5
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen	5
1.1.3 Uddannelsesvejledning	6
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse.....	6
1.2 Uddannelsesplanlægning.....	7
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	7
Vagtfunktion.....	7
Stuegangsfunktionen	8
Tværfaglig konference	8
Endoskopiafsnit/dagafsnit.....	8
Ambulatoriefunktionen	8
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	8
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	10
Konferencer	10
1.4.1 Undervisning	11
1.4.2 Kursusdeltagelse	11
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / retur dage.....	12
1.6 Forskning og udvikling.....	12
1.7 Anbefalet litteratur	12
2. Anden ansættelse - Almen praksis i Uddannelsesregion Nord	13
2.1 Præsentation af almen praksis	13
2.1.1 Introduktion til praksis	13
2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i praksis	13
2.1.3 Uddannelsesvejledning	14
2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse.....	14
2.2 Uddannelsesplanlægning.....	14

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	15
2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	20
2.4.1 Undervisning	20
2.4.2 Kursusdeltagelse	20
2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / retur dage	20
2.6 Forskning og udvikling.....	20
2.7 Anbefalet litteratur	20
3. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	21
4. Nyttige links.....	21

Uddannelsesforløbets opbygning

1. ansættelse	2. ansættelse
Ansættelsessted: Gastroenterologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital.	Ansættelsessted: Praksis
Varighed: 6 måneder	Varighed: 6 måneder
Side 5	Side 13

1. Første ansættelse - Gastroenterologisk Afdeling, Aalborg Universitetssygehus.

1.1 Præsentation af afdelingen

Link til afdelingens hjemmeside. <https://aalborguh.rm.dk/afsnit-og-ambulatorier/gastroenterologisk-afdeling>

Medicinsk Gastroenterologisk afdeling er en intern medicinsk afdeling med speciale i Gastroenterologi og Hepatologi med bl.a. højt specialiseret funktion til håndtering af patienter i hjemmeparenteral ernæring, kroniske pancreassygdomme og – i samarbejde med Rigshospitalet – opfølgning af patienter efter levertransplantation. Afdelingen varetager en bred vifte af gastroenterologiske og hepatologiske sygdomme – herunder varetager afdelingen, den største funktion i Region Nord indenfor inflammatoriske tarmsygdomme.

Tillige varetager afdelingen behandling af patienter ned hepatologiske sygdomme såsom levercirrhose af forskellige årsager, patienter med autoimmune leversygdomme og kronisk hepatitis B og C.

1.1.1 Introduktion til afdelingen

Ved ansættelsens start vil den uddannelsessøgende blive tildelt en vejleder blandt HU læger og afdelingens speciallæger. Hovedfunktionerne for den uddannelsessøgende vil overvejende være vagtarbejde og stuegang. Der lægges vægt på en grundig introduktion til afdelingen, og de arbejdsopgaver, der følger med. Her bliver du vist rundt på både afdelingen, i Akutmodtagelsen og andre steder, hvor du kommer til at færdes i dit daglige arbejde. Der vil blive lejlighed til at hilse på dine fremtidige samarbejdspartnere, herunder lægekolleger, sygeplejersker og lægesekretærer på egen og samarbejdende afdelinger. Du vil endvidere gennemgå central introduktion (1 dag) til sygehuset og introduktion til Forskningens Hus (1 dag) såfremt dette ikke er gennemført tidligere. Introduktionsdagene vil endvidere blive brugt til at sætte dig ind i modtagelse af patienter/vagtarbejde og stuegangsfunktion. I samarbejdet med både læger og sygeplejersker lægger vi vægt på og opfordrer til, at forventningerne til hinanden udtrykkes og afstemmes, da dette er med til at sikre et godt arbejdsmiljø og gode patientforløb. Gennem dit forløb vil du hurtigt kunne danne et netværk med andre uddannelseslæger på Aalborg Universitetshospital. Vi opfordrer dig til at tage del i dette fællesskab, da det ofte kan bidrage positivt ift. din faglige og personlige udvikling som læge. Det er samtidigt vigtigt, at du skal være opmærksom på, at du nu indgår som medarbejder på en stor arbejdsplads – og at der derfor er forventninger til, at du tager del i teamet og de arbejdsopgaver, der er på afdelingen. I den lægelige videreuddannelse foregår den vigtigste læring, mens du arbejder.

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen

Afdeling for Medicinske Mavetarmsygdomme har 2 uddannelsesansvarlige overlæger (UAO'er), og 2 uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL'er).

Alle uddannelsessøgende læger tildeles inden deres tiltrædelse en hovedvejleder, som altid vil have et højere uddannelsesstrin end den nyansatte læge. Tid til supervision, vejledning og uddannelse prioriteres højt i afdelingens arbejdstilrettelæggelse.

I følgende link er den overordnede organisering af den lægelige videreuddannelse beskrevet:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

1.1.3 Uddannelsesvejledning

I uddannelsesforløbet stiles mod uddannelsessamtaler med hovedvejlederen minimum hver 2½-3 måneder og introduktionssamtalen fastlægges i løbet af de første 14 dage efter tiltrædelsen. Det er hovedvejlederen og den uddannelsessøgendes ansvar i fællesskab at sikre, at der gennemføres introduktions-, justerings- og slut samtaler indenfor de givne tidsrammer. Den forventede varighed af møderne er ca. 1 time. Ved introduktionssamtalen udarbejdes i samarbejde med vejleder en konkret individuel uddannelsesplan for forløbet på baggrund af målbeskrivelsens kompetencemål, anbefalede læringsstrategier og obligatoriske kompetencevurderingsmetoder. Der aftales ønsker til superviseret deltagelse i forskellige procedurer/funktioner. Ved hver hovedvejledersamtale udfærdiges skema med skriftligt referat og individuel uddannelsesplan til uddannelsesmappen og med kopi til den uddannelsesansvarlige overlæge. I uddannelsesforløbet foretages løbende justeringer af uddannelsesplanen, så det sikres, at alle kompetencerne erhverves, og at den uddannelsessøgende læge opnår en stigende selvstændighed i varetagelse af diagnostik og behandling af den enkelte patient. De skriftlige referater af uddannelsessamtalerne, uddannelsesplaner mm. udfærdiges af den uddannelsessøgende læge og godkendes af uddannelsesansvarlig overlæge (UAO). Introsamtalen skal være planlagt af afdelingen inden for 2 uger af den første måned.

Det er uddannelseslæges ansvar, at der sker en fortløbende kompetencevurdering, så ikke alle kompetencerne skal opnås i den sidste periode af ansættelsen. Den uddannelsessøgende læge kan altid kontakte den uddannelsesansvarlige overlæge, hvis der mod forventning er problemer af uddannelsesmæssig karakter under ansættelsen, der ikke kan løses alene via hovedvejlederen. Uddannelsesansvarlig overlæge kan også vælge at indgå i hovedvejledningen. Alle KBU-læger tilbydes efter 4-5 måneder feedback ved en 360 graders evaluering med gennemgang ved én af afdelingens facilitatorer.

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

Med henblik på at opnå de ønskede 8 kompetancer på del 1 er KBU lægen knyttet til følgende funktioner: 1 Vagtfunktion i dagtid og aften/nat, 2. Stuegang, 3. Konferencer, 4. Kurser.

Planlægningen af de daglige arbejdsfunktioner fremgår af arbejdsplanen, som udarbejdes af skemalægger. Til de enkelte arbejdsfunktioner er knyttet specifikke kompetencer. Dette er beskrevet i afsnittet "Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse".

1.2 Uddannelsesplanlægning

Den lægelige videreuddannelse er primært arbejdsbaseret mesterlære. Uddannelseslæger lærer, mens de arbejder. Læringen styrkes gennem refleksion over udførte arbejdsopgaver og gennem feedback fra samarbejdspartnere og patienter.

Arbejdsopgaver og funktioner tildeles i forhold til uddannelseslægens opnåede kompetencer. Efter godkendelse af kompetencer udfører uddannelseslægen selvstændige funktioner.

I det daglige arbejde, er der taget højde for, at der skal foregå såvel supervision som kompetencevurdering af uddannelseslægerne. Vi ser kompetencevurdering som et led i den feedback, som uddannelseslæger har behov for, for at udvikle sig til gode læger.

Alle afdelingens læger fungerer som daglige kliniske vejledere, og deltager i praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering. Det er kun læger, der er et trin højere i uddannelsesniveau, der kan gennemføre kompetencevurdering.

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

Vagtfunktion

Som det fremgår af vagtinstruksen ([Vagtinstruks for akut- og intern medicin \(indeholder CPR-nøgle\)](#)) vil KBU-lægen i starten indgå i forskellige former for forvagts funktioner. Her er der døgnnet rundt mulighed for at erhverve intern medicinske kompetencer under tæt supervision af og samarbejde med tilstedeværende bagvagter. Vagtarbejdet rummer derfor altid mulighed for mesterlære, hvor den mindre erfarne arbejder sammen med mere erfarne og lærer gennem iagttagelse af andres arbejde, opsøgning af gode rollemodeller, refleksion og diskussion. Ved oplæring i diagnostik og behandlingsprocedurer sker der struktureret oplæring og supervision fra mere erfarne kolleger. Der er gode muligheder for kompetencevurdering og efterfølgende oprykning i bagvagtslaget, hvor du kommer til at løse mere specialespecifikke opgaver og selv udfører supervision og vejledning af yngre kolleger – sidstnævnte naturligvis altid bakket op af en overlægekolega (bag-bag-vagt). Uddannelseslægen indgår i en 10-skiftet forvagt, hvor Lungemedicinsk afdeling (6 Vest) har 5 rul, og Medicinsk Gastroenterologisk afdeling (9 Øst) har 5 rul. Uddannelseslægen skal dække FV i dagtid. Dette med modtagelse af akutte patienter i AMA (Akut Modtage Afsnit) /ATC (Akut- og TraumeCenter), elektive patienter indlagt i medicinsk gastroenterologisk afdeling 9Ø. Yderligere vil forvagten skulle varetage samt lave forefaldende arbejde i 9Ø. I DV og AN weekend/helligdage samt AN på hverdage modtages akutte patienter via 112 og indlagt fra vagtlægen til AMK (Akut Medicinsk Koordinator). Derudover modtages patienter indlagt direkte i eller overflyttet fra andre sygehuse til Lungemedicinsk afdeling eller til Medicinsk Gastroenterologisk afdeling. I AN vil forvagten skulle have hjertestopskalderen de dage hvor afdelingen har MMV funktionen. Hjertestopskalderen overleveres af ATC-forvagten fra dagtid og afleveres dertil efter end vagt. Desuden deltager uddannelseslægen i dækning af funktionen som MMV (Medicinsk Modtage Vagt). Her modtages akutte patienter indbragt via 112, hvor modtagelsen foregår i samarbejde med TBV (Tilstedeværende Bagvagt) / eller akutlægen. Derudover hjælpes de øvrige forvagter, hvis der er behov for dette. I alle vagterne, er der

hele døgnet, er det mulighed for at konferere med en akutlæge eller TBV samt mulighed for at konferere med specialespecifik BV. I tidsrummet kl. 8.00-20.00 er BV til stede på Universitetshospitalet, og herefter kan BV der konfereres med vedkommende telefonisk eller kan tilkaldes til afdelingen.

Der henvises ivrigt til "Vagtinstruks for Medicinsk Center [Vagtinstruks for akut- og intern medicin \(indeholder CPR-nøgle\)](#)

Stuegangsfunktionen

KBU-lægen varetager i meget tæt samarbejde med afdelingens øvrige læger stuegang i sengeafsnittet. Der tilstræbes jævnligt skemalagt en senior læge som supervisor for de stuegangsgående yngre læger.

Der er afsat tid til gennemgang af patienterne på stuegangen ved tavlemøde. Her deltager altid speciallæge tilknyttet teamet. Ved tavlemødet fordeles patienterne mellem de stuegangsgående læger efter kompetence og efter hvilke patientkategorier den enkelte uddannelseslæge har særligt fokus på jvf. den individuelle uddannelsesplan.

Tværfaglig konference

Konference:

KBU lægen deltager i alle afdelingens konferencer og undervisningen. Han/hun fremlægger akutte patienter og indlagte patienter (stuegang) selvstændig, samt deltager i tværfaglige konferencer under supervision og vejledning. Konferencerne giver rigelig mulighed for at reflektere over lægerollerne og konkrete lægefaglige problemstillinger. Under denne ansættelse fokuseres mest på kompetence 12. KBU lægen kan i vagten ledsages af stud.med., som KBU lægen forventes at undervise og supervisere. Der opøves og vurderes primært kompetence 14.

Endoskopiafsnit/dagafsnit

Uddannelseslægen får ikke selvstændig funktion i Endoskopiafsnittet, men vil komme med som føl mhp på at opnå kendskab til de udførte undersøgelser.

Uddannelseslægen vil blive oplært i anlæggelse af ascitesdræn og vil blive tilbudt oplæring i basal ultralydsscanning.

Ambulatoriefunktionen

KBU lægen har ikke selvstændig ambulatorium, men der tilbydes under opholdet at komme med i ambulatorium som føl.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

De 8 kompetencer der skal opnås i 1. halvår fordeles jævnt over de 6 måneder efter aftale med hovedvejleder.

Nedenfor er skitseret hvilke af kompetencerne, der skal opnås og godkendes i logbogen under 1. ansættelse. En komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen findes i målbeskrivelsen. Numrene i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen.

Nr.	Kompetence	Kompetencevurderingsmetode	Skema	Hvornår opnås kompetencerne	Arbejdsfunktion
1	Modtage, vurdere og initiere behandling af den akutte patient	Struktureret klinisk observation	KV1	1-3 måned	Vagtfunktion og konference
2	Foretage genoplivning	Struktureret klinisk observation på akutkursus	KV2	1-2 måned	Akutkursus og vagtfunktion
4	Følge op på plan for indlagte patienter	Struktureret klinisk observation	KV4	3-6 måned	Stuegang, konference og dagafsnit
5	Varetage udskrivning/afslutning af patientforløb	Struktureret klinisk observation	KV5	3-6 måned	Stuegang, konference, dagafsnit og vagtfunktion
9	Forberede og varetage intrahospital transport	Struktureret klinisk observation på akutkursus	KV9	1-2 måned	Akutkursus og vagtfunktion
10	Varetage vagtfunktion	Struktureret klinisk observation	KV10	1-6 måned	Vagtfunktion
12	Agere relevant i henhold til gældende lovgivning og patientsikkerhed	Case baseret diskussion	KV12	3-6 måned	Alle funktioner i afdelingen
14	Undervise sundhedsprofessionelle	Struktureret klinisk observation	KV14	4-6 måned	Afdelingens interne undervisning

Der er kompetencekort til vejledning og evaluering for hver enkelt kompetence - se også afsnit om evalueringsmetoder her og i målbeskrivelsen. Derudover forefindes hjælpeskemaer til evalueringen – se logbogen.

Vedrørende øvrige kompetencer henvises til afsnittet om 2. ansættelse samt målbeskrivelsen.

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Konferencer

Uddannelse af KBU-lægen foregår også gennem deltagelse og fremlæggelse af patienterne ved afdelingens faste konferencer, der afholdes dagligt som morgen-, team- og middagskonferencer. Herudover er der mulighed for uddannelse og klinisk udvikling ved afdelingens forskellige tværfaglige og multidisciplinære konferencer (se nedenstående "konferencer")

Konferencer

Der afholdes morgenkonference dagligt klokken 08.00 (dog 08.45 på tirsdage i semester månederne).

Der er daglig middagskonference fra kl. 13.30 – 14.00.

Tværgående konferencer:

Mandag:	BIO-konf - biologisk behandling konf. kl. 14.
Tirsdag:	MDT-konf. - <u>M</u> ultidisciplinær <u>t</u> eam-konference kl. 14
Torsdag:	Røntgen konf. kl. 08:00 i konferencelokalet (gas.med)
Hver 2. mandag i måneden:	Leverkonf. + videokonf. med Århus Afd. LMT kl. 14
Hver 4. tirsdag:	Hepatitis konf. Kl. 14
Hver 2. tirsdag (lige uger):	Mikrobiologisk konf. inden middagskonf.
Hver 2. torsdag:	Patologi-konf. inden middagskonf.
Torsdage lige uger	Tarmsvigtkonference med Lægerne Lever-Mave-Tarm Aarhus. Kl. 9.30

Nedenfor er kort skitseret, hvilke konferencer uddannelseslægen forventes at deltage i, hvad uddannelseslægens rolle på konferencen er – og hvad uddannelseslægen kan forvente at lære af deltagelse i konferencen.

	Indhold	Hypighed	Deltagere	Læring
Fælles morgenkonference	Rapport fra vagtholdet Dagens Case Fordeling af arbejdsopgaver	Alle hverdage	Alle læger	Patientforløb og organisation Overlevering af patientansvar Rapportering af patientforløb
Middagskonference	Gennemgang af alle indlagte patienter	Alle hverdage	Vagtholdet Læger tilknyttet til stuegang samt amb	Patientforløb Overlevering af patientansvar

	Gennemgang af problempatienter fra amb			Organisation
Rtg. konference	Specielle tilfælde	Hver torsdag	Alle uddannelseslæger Speciallæger	Patientforløb Specielle problemstillinger
Professor undervisning	Gennemgås mavetarmkanalens sygdomme	Hver onsdag	Alle uddannelseslæger Speciallæger	Gennemgås mavetarmkanalens sygdomme
Staff meeting/ Fælles Undervisning	Specielle problemstillinger	Hver tirsdag	Alle uddannelseslæger Speciallæger	Patientforløb Specielle problemstillinger
Speciallæge undervisning	Specielle problemstillinger	første mandag i måneden	Alle uddannelseslæger Speciallæger	Specielle problemstillinger
Yngre lægemøder	YL underviser yngste læger	Hver fredag	Alle uddannelseslæger	Specielle problemstillinger

1.4.1 Undervisning

Undervisning prioriteres højt i afdelingen. Planlagt undervisning fremgår af nedenstående skema

Uddannelseslæger vil få tildelt undervisningsopgaver f ex fremlægge små eller store projekter, udvalgte faglige emner, patientcases, utilsigtede hændelser o.l.

Som uddannelseslæge deltager man i undervisning af studenter på afdelingen, ligesom vi forventer at uddannelseslægen tager del i oplæring af andre sundhedsprofessionelle i afdelingen.

1.4.2 Kursusdeltagelse

I løbet af den kliniske basisuddannelse skal du deltage i tre obligatoriske kurser. Oversigten nedenfor beskriver kursustitel, hvor kurserne er placeret i uddannelsen og hvor længe kurserne varer.

Uddannelseslæger bliver automatisk tilmeldt kurset via kursusudbyderne.

Kursustitel	Placering	Varighed	Tilmelding
Akutkursus i kommunikation, behandling og transport	1. halvår	2 x 2 dage (eksternat)	Automatisk
Læringskursus	1. halvår	2 dage (eksternat)	Automatisk
Kommunikationskursus	2. halvår	2 + 1 dag (eksternat)	Automatisk

Du kan læse mere om de obligatoriske kurser under den kliniske basisuddannelse her:
<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/klinisk-basisuddannelse/obligatoriske-kurser-kbu/>

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked (ledende overlæge) om kursernes placering tidligst muligt. Tildeling af kursusplads på de obligatoriske kurser sker automatisk fra kursusudbyder.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser behandles imødekomme af den ledende overlæge.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer alle læger i afdelingen om kursusudbyttet (se under undervisning).

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Såfremt der er ønske om evt. 1-2 uddannelsesdage i anden afdeling kan dette imødekomme såfremt den øvrige arbejdsplanlægning tillader det.

1.6 Forskning og udvikling

Afdelingen har stor forskningsaktivitet inden for specielt viscerale smerte, inflammatorisk tarmsygdomme og ernæringsrelaterede emner. De seneste ca. 10 år er der udgået ca. 40-60 artikler og 1-3 Phd afhandlinger fra afdelingen pr. år. Uddannelseslægen vil blive tilbudt vejledning til mindre forskningsprojekter f.eks. kasuistikker såfremt dette eftersøges.

1.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægers kompetence opnås ved selvstudier. Nedenfor er angivet en oversigt over litteratur, som uddannelseslægen forventes at orientere sig i

- Afdelingens PRI-instrukser Der udleveres ved ansættelsen oversigt over relevante PRI-dokumenter. Specielt afdelingens CRASH-instrukser anbefales.
- Akutte medicinske tilstande, 12. Udg af Kruuse Godtfredsen og Vilsbøll

2. Anden ansættelse - Almen praksis i Uddannelsesregion Nord

2.1 Præsentation af almen praksis

Tildeling af almen praksis

Du vil 3 måneder før din start i praksis få besked om, hvilken praksis du er tildelt. Du opfordres til at aftale et besøg i din tildelte praksis, så hurtigt som muligt efter at du har modtaget beskeden. På den måde kan I få hilst på hinanden, og du kan træffe personalet og se klinikken.

Faget almen medicin

Dansk almen medicin har tilsluttet sig den europæiske definition af specialet (WONCA Europe, juni 2011). Her beskrives specialet og dets udøvere:

Praktiserende læger er speciallæger uddannet i fagets principper. De er personlige læger; primært ansvarlige for den samlede og vedvarende behandling uanset alder, køn og sundhedsproblem. De tager sig af den enkelte i forhold til dennes familie, lokalsamfund og kultur i respekt for den enkelte patients autonomi.

De vedkender sig også deres professionelle ansvar overfor lokalsamfundet. De integrerer fysiske, psykologiske, sociale, kulturelle og eksistentielle faktorer i den behandlingsplan, de sammen med patienten udarbejder, styrket af den viden og tillid, der opstår ved gentagne kontakter.

Praktiserende læger udøver deres professionelle rolle ved at fremme sundhed, forebygge sygdomme, eller ved behandling, omsorg eller palliation. Dette sker direkte eller gennem andre personer ud fra de sundhedsbehov og tilgængelige ressourcer der er i det samfund, de betjener, og de hjælper samtidig patienterne med adgang til disse ydelser i det omfang, det er nødvendigt.

De skal tage ansvaret for udvikling og vedligeholdelse af egne færdigheder, personlige integritet og for de værdier som danner grundlaget for en effektiv og sikker omsorg.

2.1.1 Introduktion til praksis

På følgende links kan du finde praksisbeskrivelser for henholdsvis Region Midtjylland og Region Nordjylland. I praksisbeskrivelsen finder du dels oplysninger om den praksis du skal være i, men også oplysninger om hvordan uddannelsen er sammensat i praksis.

Region Midtjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-midtjylland/>

Region Nordjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-nordjylland/>

2.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i praksis

Uddannelsen i den enkelte praksis vil typisk være organiseret således at der er en af de faste speciallæger der er tutorlæge for KBU-lægen. Alle tutorlæger i praksis har været på 2 dages obligatorisk tutorlæge-kursus og er uddannet i både at formidle viden men også at kompetencevurdere. Tutorlægen er ansvarlig for at praksis lever op til uddannelsesprogrammet samt at det daglige arbejde tilrettelægges så de almen medicinske kompetencer anført i målbeskrivelsen opnås. Er der flere læger i praksis kan de øvrige godt fungere som vejledere men tutorlægen er overordnet ansvarlig.

Det er ligeledes tutorlægen der er ansvarlig for at planlægge og afholde introduktions-, justerings- og slutevalueringssamtalen, samt håndtere potentielt problematiske uddannelsesforløb i praksis.

Der gives flere former for vejledning/undervisning i praksis.

Ad hoc vejledning:

Vejledning hvor uddannelseslæge kan få besvaret spørgsmål i patientsituationer. Dette er altså vejledning hvor der er brug hjælp nu og her til at komme videre med en patient. Det forventes at uddannelsespraksis og KBU-lægen selv aftaler regler og retningslinjer for ad hoc supervisionen

Planlagt supervision:

Det anbefales at der dagligt skemasættes ca. 30 minutter til vejledning uden patienter. Her har uddannelseslægen mulighed for at stille spørgsmål til tutorlæge/vejleder og journalnotater kan gennemgås og anvendes i læring. Dette tidsrum kan også i nogle tilfælde anvendes til brug af kompetencevurderingsmetoderne.

Undervisning:

Det forventes at praksis underviser uddannelseslægen i forbindelse med dennes ophold i praksis. Det være sig i aktuelle eller for uddannelseslægen andre relevante emner. Ligeledes forventes det at uddannelseslægen selv læser op og orienterer sig i relevante emner.

Temadage:

Der vil under din 6 måneders ansættelse som praksisreservelæge blive afholdt ca. 4 temadage inklusiv et introduktionskursus. Uddannelseskoordinatorerne står for planlægning og afholdelse af disse.

Temadagene er obligatoriske og skal betragtes som arbejdsdage. Du skal melde dit lovlige fravær i praksis den dag. Disse temadage er primært tænkt som netværksskabende, hvor du møder dine kollegaer. Endvidere planlægger uddannelseskoordinatorerne praksisrelevante oplæg.

2.1.3 Uddannelsesvejledning

Det er tutorlægen, dennes kolleger og ansatte der er ansvarlige for at opstille rammer der muliggør opnåelse af de beskrevne kompetencer. Dette vil i praksis sige at uddannelseslægen skal se et bredt udvalg af almen medicinske patienter. Sværhedsgraden og den tid der afsættes til at se patienter skal tilpasses uddannelseslægens niveau således at der tilbydes et trygt læringsmiljø. Dette for at sikre læringsprogression.

Det er tutorlægen der er ansvarlig for planlægning og afholdelse af samtaler. Det kan indbyrdes aftales hvem der fører referat. Normalt afholdes introduktionssamtalen indenfor de første 2 uger, og her udarbejdes den individuelle uddannelsesplan i fællesskab mellem uddannelseslæge og tutorlæge.

Hjælpekemaer til brug ved introduktions-, justerings-, og slutevalueringssamtalerne findes her:

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/information-til-praksis/midtjylland/uddannelse/laegelig-videreuddannelse/praktiske-forhold/vejledningssamtaler/>

2.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse

I praksis vil uddannelseslægen indgå i det almindelige daglige arbejde. Læringssituationerne vil opbygges omkring patientkontakt. Uddannelseslægens patientkontakter vil bestå af konsultationer, telefonkonsultationer, e-mail konsultationer og sygebesøg. Desuden vil det være anbefalet og muligt at deltage i enkelte lægevagter. Dagen vil være præget af varierende arbejdsopgaver.

2.2 Uddannelsesplanlægning

Læring i praksis foregår primært ved mesterlære, dels ved superviseret arbejde med egne konsultationer tilpasset efter uddannelseslægens kompetencer, og dels ved at se patienter sammen med vejleder/tutorlæge, f.eks. forbindelse med oplæring i procedurer. Det er vigtigt, at uddannelseslægen opsøger læringsmuligheder og anvender mulighederne for feedback og supervision. Det forventes desuden, at uddannelseslægen læser op på relevante faglige emner ved behov.

2.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Som anført er alle tutorlæger i praksis uddannet i kompetencevurdering. I praksis anvendes lidt andre kompetencevurderingsmetoder end i andre specialer, men de dækker over det samme. Metoderne anvendes undervejs i forløbet og danner udgangspunkt for feedback til uddannelseslægen.

KV1 – Struktureret vejledersamtale svarer til Case-baseret Diskussion

KV2 – Struktureret observation af en konsultation (Fluen på væggen) svarer til Struktureret klinisk observation (Her anvendes et særligt skema til konsultation i praksis)

KV3 – 360 graders evaluering

KV4 – Struktureret observation af en procedure svarer til Struktureret klinisk observation (Her anvendes et særligt skema til procedurer i praksis)

KV5 – Refleksions-skema og gennemgang

Grunden til at almen medicin har både KV2 og KV4 er, at der er lidt forskel på den måde en konsultation og en procedure observeres struktureret.

Under opholdet i almen praksis skal kompetence 3, 6, 7, 8, 11, 13, 15 og 16 godkendes.

Kompetence 3 - Gennemføre en konsultation selvstændigt

Forventes gennemført og kompetencevurderet indenfor de første 3 måneder i praksis. Her planlægges det at Tutorlægen udfører en struktureret observation af konsultationen (Enten ved tilstedeværelse i konsultationsrummet eller ved videooptagelse) – efterfølgende gennemgås konsultationen med uddannelseslægen.

Kompetence 6 – Sikre sammenhæng i patientforløb

Forventes gennemført i løbet af de første 3 måneder i praksis. Uddannelseslægen og tutorlægen gennemgår sammen journalnotater/henvisninger. Med henblik på indlæggelse og modtagelse af patienter efter indlæggelse. Ud fra disse og med baggrund i KV1 godkendes kompetencen

Kompetence 7 – udføre praksis' relevante praktiske procedurer

Forventes kompetencevurderet løbende – afsluttes i sidste måned i praksis. Vurderes ved struktureret observation af en procedure.

Kompetence 11 - Erkende og agere relevant i forhold til behandlingskomplikationer

Forventes kompetencevurderet i sidste halvdel af ansættelsen i praksis. Uddannelseslægen og tutorlægen gennemgår sammen journalnotater. Med henblik på behandlingskomplikationer og /eller bivirkninger til behandlingen. Ud fra disse og med baggrund i KV1 godkendes kompetencen

Kompetence 13 - Kommunikere og samarbejde med kolleger og andre samarbejdspartnere

Forventes gennemført og kompetencevurderet i sidste halvdel af ansættelsen i praksis. Her planlægges det at tutorlægen udfører en struktureret observation af konsultationen (Enten ved tilstedeværelse i konsultationsrummet eller ved videooptagelse) – efterfølgende gennemgås konsultationen med uddannelseslægen med specielt fokus på kommunikation.

Kompetence 15 - Reflektere i og over egen og andres praksis

Her udarbejder uddannelseslægen et refleksions-mindmap, noter eller tilsvarende skriftlig forberedelse. Med udgangspunkt i dette indgår tutorlægen dialog med uddannelseslægen om bl.a. lægeroller, spillerum i arbejdslivet, opgaver, læring, udvikling og ansvar

Kompetence 16 - Planlægge personlig udvikling

Gennem de 3 obligatoriske vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen i samarbejde med tutorlægen en uddannelsesplan – dels for tiden i praksis, med henblik på læring. Men også med fremtidsperspektiv så uddannelseslægen bliver mere klar på karrierevalg og muligheder

Kompetenceskema

Se kompetenceskemaet nedenfor for uddybning af de forskellige kompetencer, som skal godkendes i 2. delansættelse. Arbejdsfunktionen for de 8 kompetencer er det daglige arbejde i almen praksis.

Kompetence	Konkretisering af kompetence	Læringsstrategi	Kompetence-vurderingsmetode	Forventet tidspunkt for godkendelse af kompetence	
3. Gennemføre konsultation selvstændigt	Konsultationsprocessen Have kendskab til denne og kunne anvende den i praksis. Kunne vejlede pt. på rette faglige og for patienten forståelige niveau. Kunne tage udgangspunkt i pt.'s situation. Ptt. Som det forventes at KBU ser i Praksis spænder fra akutte enkle problemstillinger f.eks. ukompliceret tonsillitis eller cystitis til varetagelse af kronikeromsorg f. eks. KOL- eller diabetesårskontroller	Kommunikationskursus Selvstudium Dagligt klinisk arbejde	KV2	7-9 mdr	
6. Sikre sammenhæng i patientbehandling, patientforløb, overgange	Henvise til undersøgelse eller indlæggelse, Henvisningsårsag, Grundig anamnese Objektive og parakliniske fund, Tentativ diagnose og sagt til patienten, Ajourføring af FMK Bestilling af transport til patienten Modtage patienten efter indlæggelse Følge op på igangsatte behandlinger Sørge for at aftalte kontroller afholdes Være vidende om opfølgende sygebesøg og deltage ved et af disse.	Kommunikationskursus Selvstudium Dagligt klinisk arbejde	KV1	7-9 mdr.	

<p>7. Udføre afdelingens / almen praksis' relevante praktiske procedurer</p>	<p>Foretage GU inkl. Cytologisk prøvetagning og procedurer ved relevante podninger.</p> <p>Foretage fokuseret undersøgelse af ryg, nakke, skulder, hofte og knæled.</p> <p>Endvidere forventes KBU-lægen at kunne: Foretage Otoskopi og tympanometri Foretage vaccination af børn samt Tetanusprofylakse hos voksne. Foretage synstavleundersøgelse af børn og voksne.</p>	<p>Færdighedstræning forud for klinisk praksis Dagligt klinisk arbejde Selvstudium</p>	<p>KV4</p>		<p>10-12 mdr.</p>
<p>Kompetence</p>	<p>Konkretisering af kompetence</p>	<p>Læringsstrategi(er), anbefaling</p>	<p>Kompetence-vurderingsmetode</p>	<p>Forventet tidspunkt for godkendelse af kompetence</p>	
<p>8. Anvende afdelingens / almen praksis' tekniske udstyr</p>	<p>Foretage måling af: CRP, Hæmoglobin, Blodsukker, Urinundersøgelse, Måle Saturation. Tolke relevant på undersøgelse Måle blodtryk samt instruere i og tolke på hjemmeblodtryk Have kendskab til hvordan EKG-undersøgelse udføres. Have kendskab til hvordan lungefunktionsundersøgelser udføres. Kunne tolke relevant på undersøgelse</p>	<p>Færdighedstræning forud for klinisk praksis, Akutkursus Dagligt klinisk arbejde Selvstudium</p>	<p>KV4</p>	<p>6-8 mdr.</p>	
<p>11. Erkende og agere relevant i forhold til behandlingskomplikationer</p>	<p>Vurdere mulige bivirkninger/komplikationer til en iværksat behandling og agere herpå.</p> <p>Uddannelseslægen forventes at kunne finde bivirkningslister og sætte dem i relation til eventuelle klager efter opstartet behandling. Samt kunne finde eventuelle interaktioner</p>	<p>Dagligt klinisk arbejde, Selvstudium</p>	<p>KV1</p>		<p>10-12 mdr.</p>

	med medicin som patienten i forvejen tager.				
13. Kommunikere og samarbejde med kolleger og andre samarbejdspartnere	Kunne foretage relevant og korrekt journalføring jævnfør gældende lovgivning for almen praksis. Reflektere over hvad man specifikt ønsker hjælp til i forbindelse med patientbehandling i dagligdagen og hvordan man bedst kommunikerer klare spørgsmål i forbindelse med f.eks. ad hoc supervision og patientfremlæggelse.	Dagligt klinisk arbejde Akutkursus Kommunikationskursus Læringskursus	KV2		10-12 mdr.
15. Reflektere i og over egen og andres praksis	Reflektere over den praktiserende læges opgaver og handlemuligheder i patientbehandlingen. Reflektere over egen praksis i forhold til vidensøgning i praksis. Sammen med tutor lægge plan for udvikling af egen viden.	Opgave, reflektiv rapport, Selvstudium, Læringskursus	KV5		10-12 mdr.
16. Planlægge personlig udvikling	1) udarbejde individuel uddannelsesplan i samarbejde med hovedvejleder 2) erkende eget behov for kompetenceudvikling 3) forstå og udnytte læring i og af praksis (arbejdsbaseret læring) 4) opsøge relevant viden 5) planlægge og beskrive egne planer for kompetenceudvikling (livslang læring) 6) søge vejledning i karriereplan	Vejledersamtaler Dagligt klinisk arbejde Læringskursus Selvstudium	Vejledersamtale (Introduktions-, midtvejs- og slutevaluerings samtale)		10-12 mdr.

2.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

Der er variation i hvordan de enkelte lægepraksis strukturerer dagligdagen. Med hensyn til konferencer og undervisning. Der henvises derfor til pågældende praksis' praksisbeskrivelse for oversigt og uddybning af dette.

Region Midtjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-midtjylland/>

Region Nordjylland

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/hoveduddannelse/specialer/almen-medicin/uddannelsesprogrammer/praksisbeskrivelser---region-nordjylland/>

2.4.1 Undervisning

Se punkt 2.4

2.4.2 Kursusdeltagelse

I løbet af den kliniske basisuddannelse skal du deltage i tre obligatoriske kurser se afsnit 1.4.2 "Kursusdeltagelse".

Du kan læse mere om de obligatoriske kurser under den kliniske basisuddannelse her:

<http://www.videreuddannelsen-nord.dk/klinisk-basisuddannelse/obligatoriske-kurser-kbu/>

Udover ovenstående er der under praksisansættelsen 4 temadage som også er obligatoriske. Du får næremere besked om dette i forbindelse med din start i praksis.

Man har fri fra praksis til de ovenstående kurser, men det påhviler uddannelseslægen at give praksis besked om kursernes placering tidligst muligt. Tildeling af kursusplads på de obligatoriske kurser sker automatisk fra kursusudbyder.

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser. Deltagelse i øvrige relevante kurser og konferencer/kongresser under praksistiden vurderes af tutorlægen i praksis.

Det er fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset og at uddannelseslægen efter kursusdeltagelse orienterer øvrige læger og personale i praksis.

2.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

Der kan nogle steder arrangeres 1 dages ophold hos speciallæger i de små specialer: Øre-næse-hals, Øjenlæger, Hudlæger med videre. Det aftales med tutorlæge hvorvidt der kan gives fri til dette, desuden påhviler det uddannelseslægen selv at arrangere opholdet

2.6 Forskning og udvikling

Skulle der være interesse for at indgå i forskningsprojekter i forbindelse med praksistiden. Kan man høre hos tutorlægen om denne har kendskab til projekter man kan deltage i. Skulle dette ikke være tilfældet kan PKL i området kontaktes. Denne kan formidle kontakt til forskningsmiljøet i almen medicin.

2.7 Anbefalet litteratur

Litteratur og hvilke medicinske databaser praksis anvender til at holde sig opdateret, oplyses ved start i praksis.

3. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Der henvises til nedenstående link for information om evaluering af den lægelige videre uddannelse:

<https://www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesprogrammer/information-om-den-lagelige-videreuddannelse/>

4. Nyttige links

Link til afdeling:	Gastroenterologisk Afdeling (rn.dk)
Specialeselskabets hjemmeside:	Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi (DSGH)
Specialets postgraduat kliniske lektor:	https://clin.medarbejdere.au.dk/postgraduatekliniskelektorer/
Videreuddannelsesregion Nord:	www.videreuddannelsen-nord.dk
Sundhedsstyrelsen:	www.sst.dk
Styrelsen for patientsikkerhed:	www.stps.dk
Lægeforeningens karriererådgivning:	https://laeger.dk/foreninger/yngre-laeger/karriere-og-faglig-udvikling/
Karriereværket:	https://laeger.dk/media/brslsubd/karrierevaerket_yl_27-04-2023.pdf